

har brug for at komme længere ned i substansen, og det bliver der mulighed for dels ved direkte drøftelser mellem partierne og undertegnede, dels gennem de spørgsmål, som jeg forventer naturligt opstår under Arbejdsmarkedsudvalgets behandling.

Jeg kan ikke lade være med at citere fra forståelsespapiret, hvor arbejdsmarkedets parter og regeringen har formuleret, at regeringen nu vil udarbejde lovforslag, der vil blive sendt til høring i Landsarbejdsrådet på dette grundlag, altså på grundlag af forståelsespapiret, og så står der:

»Regeringen vil i de kommende forhandlinger i Folketinget arbejde for at realisere de elementer, hvorom der er opnået enighed.«

Og så kommer det essentielle:

»Regeringen vurderer under forhandlingerne i Folketinget, hvorledes dette sikres i videst muligt omfang.«

Det kalder jeg tillid, og den tror jeg godt man kan forlade sig på, også fra Folketingets partiers side.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg må lige sige til arbejdsministeren, at befordringsfradraget har regeringen jo næsten ødelagt.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Jeg vil godt sige, at nu skal arbejdsministeren ikke sidde og være nervøs for, at Dansk Folkeparti ikke går positivt ind i det, og det har jeg allerede sagt tidligere. Vi går positivt ind i arbejdet i udvalget, sådan så vi kan få løst nogle af disse problemer.

Men med den overtalelsesevne, som arbejdsministeren er i besiddelse af, var der måske en mulighed for, at arbejdsministeren kunne overtale skatteministeren til at fremsætte et lovforslag, der ændrer byrderne for virksomhederne, så det giver dem bedre muligheder for at løse nogle af de problemer, som arbejdsmarkedsreformen skal løse.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af reformer på arbejdsmarkedet.

Af Jette Gottlieb (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 8/10 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg er enig med forslagsstillerne fra Enhedslisten i, at der er behov for reformer på arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedspolitikken har været en vigtig faktor i den positive udvikling i beskæftigelse og ledighed, som har karakteriseret udviklingen på det danske arbejdsmarked i de seneste 5 år.

For at sikre fortsat vækst i beskæftigelsen og yderligere fald i ledigheden på lidt længere sigt er det nødvendigt med flere initiativer på arbejdsmarkedet, initiativer, som dels øger arbejdsudbudet og arbejdskraftens kvalifikationer og dels gør arbejdsmarkedet mere rummeligt og mere fleksibelt.

Det var derfor, vi fra regeringens side i 1997 nedsatte et udvalg, der skulle se på en videreførelse af arbejdsmarkedsreformerne, det såkaldte 2005-udvalg. Udvalgsarbejdet skulle danne grundlag for en tilpasning, målretning og forenkling af arbejdsmarkedslovgivningen med virkning fra 1999.

Regeringen har efterfølgende på møder med organisationerne på arbejdsmarkedet drøftet retningslinjerne for videreudviklingen af arbejdsmarkedsreformerne. Resultatet af disse drøftelser fremgår af det såkaldte fælles konklusionspapir, som vi under de foregående

dagsordenspunkter har kredset omkring, og som også er Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg bekendt.

Regeringen har på baggrund af den enighed, der blev opnået på møderne med organisationerne, fremsat de lovforslag, der netop har været til første behandling. Regeringsudspil til reformer på arbejdsmarkedet fremgår således af disse tre lovforslag, som nu overgår til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg. En del af elementerne i B 6 indgår således allerede i regeringens lovforslag.

Regeringen kan på denne baggrund ikke støtte vedtagelsen af B 6.

Ole Vagn Christensen (S):

Det er sjældent vellykket at blæse og have mel i munden samtidig. Mange af de værktøjer, som Enhedslisten med dette beslutningsforslag tager i anvendelse til reformering af arbejdsmarkedspolitikken, falder ikke i hak med initiativerne i trepartsaftalen. Man kan derfor ikke med et godt resultat på én og samme tid støtte parternes aftaler om den tredje arbejdsmarkedsreform og så dette beslutningsforslag.

Dybest set er Enhedslistens beslutningsforslag et udtryk for, at Enhedslisten ikke har respekt for eller tillid til den aftale, som arbejdsmarkedets parter er nået til enighed om med regeringen. Det har Socialdemokratiet, og som jeg har sagt tidligere i dag, mener vi, at man skal give aftalen en chance.

Socialdemokratiet kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Ulla Tørnæs (V):

Venstre har på et meget tidligt tidspunkt givet tilsagn om, at vi kan støtte den trepartsforståelse, som regeringen har indgået med parterne på arbejdsmarkedet.

Vi har nu brugt ca. 3½ time på netop at diskutere de lovforslag, som regeringen har lagt frem på baggrund af denne aftale, og jeg skal blot bl.a. med henvisning dels til den foregående diskussion og dels til arbejdsministerens afvisning af beslutningsforslag nr. B 6 på Det Konservative Folkepartis og Venstres vegne sige, at Venstre og Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte fremme af B 6.

Ole Sohn (SF):

Det mest kritiske, som SF kan sige om B 6-forslaget fra Enhedslisten, er, at der måske er nogle ophavsretslige problemer i forhold til de

forslag, som vi har stillet. Vi synes, der ligger mange gode tanker i beslutningsforslaget, som også ligger tæt op ad det, jeg gjorde rede for i min ordførertale, så vi vil se meget positivt på det.

Vi synes, at en af de måder, som man kan få en effektiv reformering af arbejdsmarkedet på, er ved en gennemførelse af ideerne i beslutningsforslaget, så vi vil se meget positivt på det i udvalget.

Mogens Andreasen (DF):

Dansk Folkeparti er slet ikke uenig i, at der skal fremskaffes reelle arbejdstilbud, men vi ønsker ikke at pålægge en tvang over for virksomhederne med hensyn til, hvordan de skal bære sig ad. Vi har sagt til regeringen, at vi er positive over for arbejdsmarkedsreformen, så derfor kan vi ikke støtte dette beslutningsforslag.

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil sige lidt af det samme som fru Ulla Tørnæs har været inde på, nemlig at dette beslutningsforslag fra Enhedslisten lige så godt kunne være Enhedslistens kommentar til arbejdsministerens tre lovforslag, som vi allerede har drøftet i dag.

Derfor ser jeg ikke nogen grund til, at vi her kommer ind på indholdet af beslutningsforslaget, men jeg skal blot konstatere, at CD ikke kan støtte forslaget.

Anders Samuelson (RV):

Jeg skal på Det Radikale Venstres vegne også med henvisning til de just behandlede lovforslag sige, at vi ikke kan støtte dette beslutningsforslag, så der bliver ingen støtte fra Radikale Venstres side.

Thorkild B. Frandsgaard (FP):

Fremskridtspartiet kan se et enkelt element i dette beslutningsforslag, som er rigtigt, nemlig at få afskaffet de perspektivløse puljejob, som fastholder folk i ledighed. Vi kunne godt gå ind for, at de afskaffes, men resten af forslaget kan vi ikke på nogen måde se er til gavn for arbejdsmarkedet og ej heller til til gavn med hensyn til at skaffe flere arbejdspladser, så selve beslutningsforslaget kan vi ikke gå ind for.

Ole M. Nielsen (KRF):

Selv om vi på venstrefløjens nu har vist, at vi kan stå sammen i dag, må jeg nok sige, at jeg ikke kan tilslutte mig dette beslutningsforslag.

Men der er da positive elementer og specielt i den sidste pind i forslaget:

»Der skal sikres mere vejledning om job og uddannelse og tidlig indsats, men dagpengeperioden skal bevares for at hindre en eksplosiv social udstødning i tilfælde af fremtidige økonomiske kriser og masseafskedigelses.«

Det kunne jeg selv have formuleret. Jeg synes, det er flot nok, men dette beslutningsforslag er lidt som en hund i et spil kegler, så vi kan ikke støtte det.

Jette Gottlieb (EL):

Der er et og andet, der tyder på, at der ikke er så mange ordførere, der har taget læsningen af beslutningsforslaget helt alvorligt, for jeg vil nok sige, at der er en del af de forslag, der står her, som ikke på nogen måde er i modstrid med det, som vi har behandlet i det sidste par timer. Man kunne jo snarere opfatte dem som et alternativ eller et supplement, men i hvert fald ikke som en modsætning.

Vi har fremsat beslutningsforslaget, fordi vi ville vise, at der er bedre måder at bekæmpe arbejdsløshed på end gennem stramminger over for de arbejdsløse. Når vi har taget udgangspunkt i SiD's forslag, er det jo, fordi det bygger på meget konkrete erfaringer, f.eks. med SiD's lokale i vej-projekter.

For os starter kampen mod arbejdsløsheden ude på arbejdspladserne, og det gælder selvfølgelig også de offentlige arbejdspladser. Vi mener derfor, at et af de steder, hvor man allerførst skal sætte ind, er dér, hvor kvalifikationer forringes ude på arbejdspladserne.

Derfor mener vi, som et af forslagene lyder, at der skal indføres pligt til uddannelsesplanlægning på virksomhederne for at modvirke strukturledighed og fyringer. Det er ikke på nogen måde i modstrid med det, som vi hidtil har behandlet. Det er et alternativt forslag, et supplement, som jeg ikke har hørt én eneste udtale sig imod, heller ikke i den tidligere debat.

Et andet forslag er, at der skal sikres mere job- og uddannelsesrotation gennem minimumskrav til arbejdsgiverne. Det er et spørgsmål om jobrotation, som alle har gjort sig til talspersoner for. Det, der bare sker ude på det private arbejdsmarked i øjeblikket, er, at jobrotationen er ved at gå fuldstændig i stå. Det, som vi gør, er, at vi stiller forslag om nogle minimumskrav til arbejdsgiverne. Det er det, som ikke ligger i regeringens forslag.

Og så har vi foreslået, at man konverterer alle puljejob til rigtige job. Det er i hvert fald jobskabende, må man sige. Vi ved udmærket godt, at ekstraudgifterne ved at gøre det ikke er enormt store, så det er altså også en mulighed, der ligger.

Vi kan tage et godt eksempel med elektrikerne. Der er for øjeblikket en vis mangel på elektrikerne i de private firmaer, men elinstallatørerne opretter ikke lærepladser, og de tager ikke private jobtræningspladser ind. Arbejdsformidlingen tilbyder ikke langtidsledige elektrikerne efteruddannelse. Derfor er der en lang række elektrikerne rundt omkring som pedelmedhjælper i puljejob, uden at de nogen sinde har udsigt til at få ansættelse. Se, det er jo i hvert fald at vende tingene på hovedet.

Vi mener, det er vigtigt, at f.eks. grundregistrering overføres til a-kasserne. Det er her, man kender kvalifikationerne, og det er også her, man kender arbejdsmarkedet. Det har været diskuteret på et SiD-repræsentantskabsmøde, hvor det blev lovet, at man kunne overføre grundregistreringerne til a-kasserne. Det er derimod ikke blevet indfriet.

Vi vil meget stærkt advare mod, at man sender de såkaldt svage ledige ud i kommunerne. Står man i en a-kasse og fagforening, er man et ledigt medlem, men ryger man over i kommunerne, degraderes man til en klient. At foregøgle folk, at det er for at gøre noget for de stakkels svage eller tunge ledige, eller hvad man nu kan finde af passende udtryk, er grov manipulation.

Tankevækkende er det f.eks., at når man i Byggefagenes Samvirke opnår en rimelig god beskæftigelse, sådan som det er sket inden for det sidste år, kommer bogstavelig talt alle mand af huse, også dem, der er lidt anderledes, og dem, der har haft en nedtur, og det er vel at mærke i fuldstændig ordinære job. Så er der lige pludselig ingen tunge ledige, som bliver vejet og fundet for lette. Mangel på arbejdskraft er det eneste, der påvirker virksomhederne til at tage såkaldt tunge ledige ind.

Med dette beslutningsforslag vil vi med engleblid tålmodighed opfordre regeringen til at udnytte et flertal sammen med Enhedslisten og SF til at gennemføre en virkelig reform til gavn for beskæftigelsen og med udgangspunkt i de lediges behov.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af personer i fleks- og skånejob med ansatte på normale vilkår.

Af Jette Gottlieb (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 8/10 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Forslagsstillernes hovedbudskab er, at alle personer, der er ansat i et fleks- eller skånejob i henhold til Socialministeriets lovgivning, i fremtiden skal være omfattet af arbejdsløshedsforsikringslovgivningen og anden lovgivning, der gælder for personer på det almindelige arbejdsmarked.

Forslagsstillerne nævner medlemskab af en arbejdsløshedskasse med ret til dagpenge og efterløn, ret til orlov og uddannelse, ret til sygedagpenge med dispensation for 120 sygedagesreglen, ret til feriepenge og overførsel af optjent ferie fra job på normale vilkår til fleks- eller skånejob og dækning af fagretlige regler.

Delingen af arbejdsopgaverne mellem Arbejdsministeriet og Socialministeriet er således, at Arbejdsministeriet tager sig af personer, der står til rådighed for det almindelige arbejdsmarked til et ordinært job, og som ofte er medlem af en arbejdsløshedskasse, og Socialministeriet og kommunerne tager sig af personer, der har behov for en anden og mere differentieret indsats i det sociale system end tilbud om ordinært arbejde.

Personer på fleks- og skånejob er ansat på særlige vilkår, og det er derfor naturligt og hen-

sigtsmæssigt, at administrationen af fleks- og skånejob er forankret i Socialministeriet.

Tilbud om fleksjob kommer først på tale, når mulighederne på det almindelige arbejdsmarked er udtømt og betingelserne for ret til arbejdsløshedsdagpenge ikke længere kan opfyldes, samt når revalideringsmulighederne har været afprøvet. Det er kommunen, der tilbyder fleksjob.

Skånejob er job, der tilbydes personer, der modtager en social pension, og personer i fleks- og skånejob, der som nævnt er ansat på særlige vilkår, har lønmodtagerstatus og har derfor som udgangspunkt ret til sygedagpenge, barselorlov, feriepenge m.v. på lige fod med andre lønmodtagere.

Regeringen er enig i, at der skal skabes en tilbagetrækningsydelse for fleksjobpersoner. Socialministeren vil fremsætte forslag om en seniorydelse til disse personer. Der vil også ske en forbedring af ledighedsydelsen, herunder muligheden for ledighedsydelse i de situationer, hvor fleksjobpersoner ikke har optjent ret til ferie med løn eller feriegodtgørelse. Der er således ikke grundlag for lovgivningsinitiativer i Arbejdsministeriet, og regeringen kan derfor ikke støtte vedtagelsen af beslutningsforslag nr. B 7.

Anne-Marie Meldgaard (S):

I Socialdemokratiet ønsker vi at opretholde den deling af arbejdsopgaverne mellem Arbejdsministeriet og Socialministeriet, som vi kender i dag, hvor der skelnes mellem dem, der er beskæftiget på ordinære vilkår, og dem, der er beskæftiget på særlige vilkår.

Vi ønsker ikke at være med til at forhindre de personer, som af den ene eller den anden årsag ikke har fuld arbejdsevne, i at være beskæftiget på arbejdsmarkedet. Vi ønsker ikke, at de skal fastholdes i passivitet, fordi de ikke opfylder kravene om at stå til rådighed for det ordinære arbejdsmarked.

Jeg synes, Enhedslisten i deres ligestillingsiver glemmer, at vi her taler om en gruppe, hvor alle muligheder i det ordinære system er udtømt og betingelserne for at være i dagpengesystemet ikke længere er til stede.

Selvfølgelig ønsker vi i Socialdemokratiet også tryk for den gruppe, vi taler om her, og vi har alle en forpligtelse for, at deres sørgelsesgrundlag er i orden.

Vi er enige i, at der skal skabes en tilbage-trækningsydelse for flekspersoner, måske en